

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมครูประถมศึกษา เกี่ยวกับสาระและกระบวนการเรียนรู้
ของหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533

นางสาว ยุพดี มานะภักดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ.2534

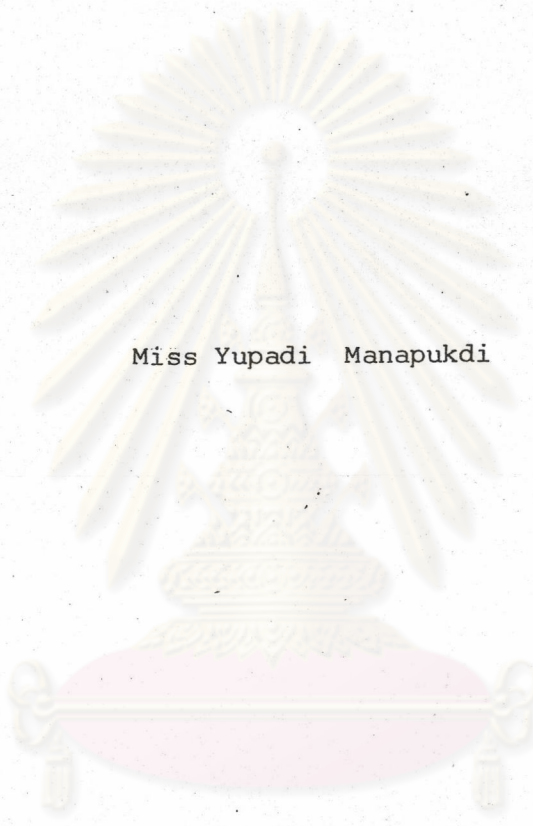
ISBN 974 - 579 - 072 - 9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017823

117840226

THE DEVELOPMENT OF TRAINING PROGRAM FOR THE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS
CONCERNING THE CONTENT AND LEARNING PROCESS
OF THE ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM B.E.2533

Miss Yupadi Manapukdi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974 - 579 - 072 - 9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมครูประถมศึกษาเกี่ยวกับสาระและ
 กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง
 พ.ศ. 2533

โดย นางสาวยุพดี มานะภักดิ์
 ภาควิชา ประถมศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
 การศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักดิ์)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
 (ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล)
 ประธานกรรมการ

.....
 (ศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์)
 อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เฑท)
 กรรมการ

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ยพดี มานะภักดี : การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมครูประถมศึกษา เกี่ยวกับสาระและกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533

(THE DEVELOPMENT OF TRAINING PROGRAM FOR THE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS CONCERNING THE CONTENT AND LEARNING PROCESS OF THE ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM B.E.2533) อ.ที่ปรึกษา : ศ. สุมน อมรวิวัฒน์, 367 หน้า.

ISBN 974 - 579 - 072 - 9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมครูประถมศึกษาเกี่ยวกับสาระและกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 และทดลองฝึกอบรมโดยใช้โปรแกรมที่สร้างขึ้น

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมครูประถมศึกษาเกี่ยวกับสาระและกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 เป็นชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง จำนวน 7 เล่ม พร้อมทั้งสร้างแผนและแนวทางดำเนินกิจกรรมฝึกอบรม จำนวน 1 เล่ม

การทดลองฝึกอบรม พบว่า 1) หลังการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจสาระและกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ประสิทธิภาพของโปรแกรมการฝึกอบรมเท่ากับ 94.76 : 80.50 3) ครูผู้รับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก 4) ครูสามารถเรียนรู้สาระและกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 ควบคู่กับแผนและแนวทางดำเนินกิจกรรมฝึกอบรมได้เป็นอย่างดี

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ สุพนธ์ อมาวิวัฒน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศ. สุมน อมรวิวัฒน์

YUPADI MANAPUKDI : THE DEVELOPMENT OF TRAINING PROGRAM FOR THE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS CONCERNING THE CONTENT AND LEARNING PROCESS OF THE ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2523. THESIS ADVISOR : PROF. SUMON AMORNVIVAT. 367 PP. ISEN 974 - 579 - 072 - 9

The purposes of this research were to develop a training program for the elementary school teachers concerning the content and learning process of the elementary school curriculum B.E. 2533 and study the results of the implementation of the training program.

Developed by the researcher, the training program for the elementary school teachers concerning the content and learning process of the elementary school curriculum B.E.2533 included seven selfinstructional materials. The findings gained from the implementation were as follows:

1. After the training course had been completed, the knowledge towards the content and learning process of the elementary school curriculum B.E. 2533 of the trained teachers was increased with a statistical significance at the .01 level.

2. The efficient value of the training program was 94.76 : 80.50

3. The trained teachers agreed that the training program was highly appropriate.

4. The trained teachers agreed that they could learn well about the content and learning process of the elementary school curriculum B.E.2533 by following the training plan and guidelines of the training activities of the training program.

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติต ชุพงศ์ มานะอุทิศ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.ดร. อมรวิวัฒน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษารวม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความกรุณาของศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความรู้ แนะนำและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเมตตาและเอาใจใส่ ตลอดทั้งให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์อย่างยิ่ง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ น้อมศรี เกษ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำข้อบกพร่องแก้ไข ปรับปรุง วิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน คือ อาจารย์ชัยวัฒน์ คำอินทร์ อาจารย์อิสระ โปธิทอง อาจารย์ทองใบ แทนมณี อาจารย์เกา เผ่ากาญจนา อาจารย์ปรีชา ศรีสุราษฎร์ ที่ช่วยตรวจแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณ วิทยากรในการอบรม คือ อาจารย์พันศักดิ์ สนั่นเสียง อาจารย์เพ็ญลักษณ์ ไชยรังษี อาจารย์พาดิ พิทักษา อาจารย์ละเอียด วงศ์วี อาจารย์จรัสรัตน์ สุกใส อาจารย์วิศิษฐ์ ศรีนุช อาจารย์คำใบ แทนคำ อาจารย์ประคิษฐา และคุณวิจิตรา จันทร์ไทย ที่ช่วยเหลือทำให้การอบรมสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองกาญจนบุรี ที่ช่วยเหลือในการจัดการอบรม และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดมา

ขอขอบคุณ พ.ต.ท.ปรีดา พบฤกษ์ ที่ช่วยเหลือให้ที่พักอาศัยตลอดเวลาในการทำ วิทยานิพนธ์ คุณประภา และคุณสุจิน ปานธรรม ที่ช่วยวาดภาพในเครื่องมือการวิจัย และ คุณสุจรรยา สุนทรรัตน์ ที่ช่วยพิมพ์วิทยานิพนธ์จนเสร็จเป็นฉบับสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่พยอม มานะภักดี ผู้ซึ่งให้ความรัก ความเมตตา ช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย จนประสบความสำเร็จ รวมถึงพี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนในครอบครัว สุขเสมอ และคุณวิบูล สุขกรม ที่ให้การช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอตลอดมา

ยุพดี มานะภักดี

๗

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	8
สมมติฐานการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	10
ประโยชน์ของการวิจัย	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	14
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)	20
- ความจำเป็นของการปรับปรุงหลักสูตร	20
- แนวคิดหลักของการปรับปรุงหลักสูตร	20
- ลักษณะเด่นของหลักสูตรฉบับปรับปรุง	20
- จุดเน้นของหลักสูตรตามกลุ่มประสบการณ์ ..	23
การนำหลักสูตรไปใช้	24
การฝึกอบรม	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
- ความหมายของการอบรม	26
- ประเภทของการฝึกอบรม	28
- กระบวนการของการฝึกอบรม	29
การฝึกอบรมครูประจำการ	30
- ความหมาย	30
- ความมุ่งหมาย	31
- การให้การฝึกอบรมแก่ครูประจำการ	33
โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู ประถมศึกษา	35
- ความจำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียน การสอน	35
- รูปแบบของการฝึกอบรมตามโครงการประสิทธิภาพ การเรียนการสอน	35
- ผลการฝึกอบรมจากการนิเทศติดตามผลการฝึกอบรม	40
โครงการฝึกอบรมครูประจำการในวิชา 413 803	
หลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต สาขาประถมศึกษา	41
- ตัวอย่างโครงการฝึกอบรมครูประจำการ	41
- หลักการของการฝึกอบรมครูประจำการในวิชา 413 803	43
- ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการฝึกอบรม	44
- วิธีดำเนินการอบรม	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
ตัวอย่างประชากร	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
	การวิเคราะห์ข้อมูล	59
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
	สรุปผลการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมครูประถมศึกษา ...	76
	สรุปผลการทดลองการฝึกอบรมโดยใช้โปรแกรมการฝึกอบรม	77
	อภิปรายผลการวิจัย	78
	ข้อเสนอแนะ	82
	บรรณานุกรม	83
	ภาคผนวก	88
	ประวัติผู้เขียน	367

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการอบรม.....	63
2	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง ของเล่มที่ 1 ชื่อ สูตรสำเร็จ ก่อนและหลังการฝึก.....	64
3	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 2 ชื่อ เบ็ดเสร็จกับภาษา ก่อนและหลังการฝึก.....	65
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 3 ชื่อ มาสนุกกับการคิด ก่อนและหลังการฝึก.....	66
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 4 ชื่อ เพื่อชีวิตและสังคม ก่อนและหลังการฝึก.....	67
6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 5 ชื่อ ขึ้นชมลักษณะนิสัย ก่อนและหลังการฝึก.....	68
7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 6 ชื่อ ใฝ่ใจในการทำงาน ก่อนและหลังการฝึก.....	69
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 7 ชื่อ เชี่ยวชาญเรื่องน่ารู้ ก่อนและหลังการฝึก.....	70
9	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนและหลัง การฝึกอบรม.....	71
10	ค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนจากแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้า รับการอบรมต่อการจัดอบรม.....	72